

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 17 септември 2021 година, врз основа на примена жалба од Филип Камчев, го донесе следното:

МИСЛЕЊЕ

Текстот на интернет – порталот „ДоказМ.мк“, насловен „Митко Јанчев на анкета пуштена од СДСМ ги згазил нивните кандидати. Победува у прв круг“, отстапува од професионалните и етички стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 2 септември 2021 година, Филип Камчев поднесе жалба за текстот со наслов „Митко Јанчев на анкета пуштена од СДСМ ги згазил нивните кандидати. Победува у прв круг“, објавен на 31 август 2021 година на интернет – порталот „ДоказМ.мк“ (www.dokazm.mk).

Во поднесена претставка се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, мешање на факти и мислење, вест и коментар, нарушување на приватноста и нарушување на авторски права/плагијат, односно дека Кодексот на новинарите е прекршен во членовите 1, 7, 12, 13. Во жалбата, меѓу другото, се посочува дека порталот „ДоказМ.мк“ без претходна дозвола ја презел анкетата од неговата фејсбук страница „Реално Кавадарци“.

„Во неговиот текст пишува дека анкетата била нарачана од некоја политичка партија што не е точно. Со таквото неетично однесување ми нанесе штета кај довербата на моите следачи која ја градев 5 години на независно пренесување на фактите од сите портали од нашата земја“, се вели во поднесената жалба.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „ДоказМ.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата.

Од медиумот не се осврнаа на наводите на жалителот, туку само прашаа дали фејсбук страницата „Реално Кавадарци“ е правно лице и дали можеби се работи за лажен фејсбук профил.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби со едногласен став оцени дека во текстот на „ДоказМ.мк“ се прекршени членовите 1 и 14 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Член 1: *„Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. До колку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.*

Член 14: „Известувањето од политичките процеси, посебно од изборите, треба да биде непристрасно и избалансирано. Новинарот мора да обезбеди професионална дистанца од политичките субјекти“.

*При изготвувањето на мислењето, Комисијата за жалби констатирала дека интернет – порталот „ДоказМ.мк“ не е член на Советот за етика во медиумите и на Регистарот на професионални онлајн медиуми.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 17 септември 2021 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред утврди дека се работи за нестандартен новинарски текст, кој сериозно отстапува од професионалните и етички стандарди. Интернет - порталот „ДоказМ.мк“ пренесува интернет анкета за претстојните локални избори, објавена од фејсбук страницата насловена „Реално Кавадарци“. Целата содржина се сведува на наслов, скриншот од објавената анкета и фотографија на еден од кандидатите за градоначалник на Кавадарци.

Став на Комисијата е дека текстот е тенденциозен и со политичка заднина. Насловот е пристрасен, навивачки и со експлицитна поддршка на една политичка опција. Новинарскиот производ е нецелосен и во него недостасуваат повеќе новинарски елементи, кои авторот требало да ги обезбеди и наведе пред да го објави текстот, како на пример колку испитаници учествувале во анкетата, дали и колку интернет истражувањето е веродостојно и точно итн. Медиумот можел лесно да добие одговори на тие прашања, доколку ја исконтактирал фејсбук страницата, која ја објавила анкетата. Ова уште повеќе што порталот ја посочува истата фејсбук страница за поврзаност со политичка партија, која наводно стоела зад анкетата:

„Митко Јанчев на анкета пуштена од СДСМ ги згазил нивните кандидати“

Според горенаведеното, Комисијата најде дека во оспорениот текст се прекршени **членовите 1 и 14** од Кодексот на новинарите.

Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора. Новинарот треба да обезбеди „втора страна“, односно да им даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова, особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Известувањето од политичките процеси, посебно од изборите, треба да биде непристрасно и избалансирано. Новинарот мора да обезбеди професионална дистанца од политичките субјекти. Пропагандата за одредена политичка партија или опција е неспоива со новинарската професија.

Во однос на наводите на жалителот дека оспорениот текст содржи и мешање на факти и мислење, вест и коментар, нарушување на приватноста и нарушување на авторски права/плагијат, Комисијата не најде доволно елементи за да констатира такви прекршувања на Кодексот на новинарите.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова Илиеска, Ердем Ахмет и Димитар Мицев.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

